

ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ

ΝΕΑ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΒΙΑΝΝΙΤΩΝ • 30 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1997 • ΕΤΟΣ 22ο • ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 231 • ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 100

ΟΙ ΓΕΡΜΑΝΙΚΕΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ

Με την πρωτοβουλία του Συλλόγου Βιαννιτών Ηρακλείου «Ο ΠΑΤΟΥΧΑΣ» και ύστερ' από μια ενημέρωση στατους κατοίκους των χωριών της Επ. Βιάννου και των γειτονικών της Επαρχίας Ιεράπετρας που προηγήθηκε, στις 12 Σεπτεμβρίου πραγματοποιήθηκε στ' Αμιρά συνάντηση πολλών κατοίκων που έχουν δικαίωμα αποζημίωσης από τους Γερμανούς.

Στους συγκεντρωμένους μίλησε με πολλή σαφήνεια ο κ. Τάσος Ηλιαδάκης, Μαθηματικός, Πολιτειολόγος, πανεπιστημιακός καθηγητής, ο περισσότερο από κάθε άλλο Έλληνα πολίτη στη χώρα μας ενήμερο, από όλες τις πλευρές του, στο μεγάλο θέμα των γερμανικών αποζημιώσεων. Το θέμα αυτό δεν αφορά μόνο τα θύματα της θηριωδίας των Γερμανών και τις υλικές ζημιές που προκάλεσαν με το ολοκαύτωμα εκατοντάδων χωριών της Ελλάδας, αλλά και το τεράστιο ποσόν που δικαιούται το ελληνικό δημόσιο για το κατοχικό δάνειο που επέβαλαν τα στρατεύματα κατοχής στη χώρα μας το 1941-1944.

Στη γόνιμη συζήτηση που ακολούθησε, ύστερ' από την ενημέρωση που έγινε από

τον κ. Ηλιαδάκη στους πάνω από 100 κατοίκους της περιοχής, πάρθηκε η απόφαση να προχωρήσουν στην ομαδική διεκδίκηση της αποζημίωσης που δικαιούνται ύστερ' από την αδυναμία, αλλά και την αδιαφορία των ελληνικών κυβερνήσεων, στα 52 χρόνια που έχουν περάσει μέχρι σήμερα, να τις διεκδικήσουν. Για την υλοποίηση της απόφασης αυτής θα προχωρήσουν στην αναζήτηση δικηγόρου που να είναι ενήμερος στις διατάξεις του διεθνούς δικαίου, για ν' αναλάβει την υποχρέωση να προωθήσει το αίτημα των δικαιούχων. Παράλληλα οι πρόεδροι των κοινοτήτων, οι οποίοι πήραν μέρος στη συγκέντρωση αυτή, ανέλαβαν την υποχρέωση να παραδώσουν στο δικηγόρο, που θ' αναλάβει την υπόθεση της διεκδίκησης της γερμανικής αποζημίωσης, όλα τα σχετικά στοιχεία, όπως πιστοποιητικά για όλους τους εκτελεσθέντες συνεπαρχιώτες μας αλλά και για τις υλικές ζημιές που έγιναν με το ολοκαύτωμα της περιοχής μας. Ας σημειωθεί ότι επικουρικό στην προσπάθεια αυτή είναι η κίνηση που ξεκίνησε, πριν από αρκετούς μήνες, το Δημοκρατικό Σοσιαλιστικό Κόμμα της Γερμανίας. Όπως ανέφερε η αντιπρόεδρος του κόμματος Σίλβια Ιβον Κάουφμαν σε ομιλία της προς εκπροσώπους αντιστα-

σιακών οργανώσεων στην Αθήνα: «Το κόμμα της έχει καταθέσει στη γερμανική Βουλή ερωτήσεις που αναφέρονται στην αδιόλακτη στάση της γερμανικής κυβέρνησης, τονίζοντας ότι στη χώρα της καταβάλλεται προσπάθεια να διαγραφεί η Ιστορία και να αποενοχοποιηθεί ο φασισμός από τα εγκλήματα που διέπραξε εις βάρος της ανθρωπότητας». Είπε μάλιστα «ότι το γερμανικό κράτος καταβάλλει μέχρι σήμερα συντάξεις σε συνεργάτες των ναζί, όχι μόνο Γερμανούς αλλά και από άλλες χώρες». Κι αυτό δυστυχώς δεν γίνεται μόνο στη Γερμανία. Είναι γνωστό πως και στην Ελλάδα οι συνεργάτες των Γερμανών, ταγμασφαλίτες κ.ά. συνταξιοδοτήθηκαν από τα πρώτα χρόνια μετά την απελευθέρωση και οι πατριώτες στάλθηκαν στις φυλακές, στις εξορίες ή στο εκτελεστικό απόσπασμα.

Και η κ. Κάουφμαν σε άλλο σημείο της ομιλίας της αναφέρει: «Το θέμα των πολεμικών επανορθώσεων για το κόμμα μας δεν έχει τελειώσει... Θα συνεχίσουμε να πιέζουμε τη γερμανική κυβέρνηση, ενημερώνοντας ταυτόχρονα την κοινή γνώμη στη χώρα μας» και πρότεινε, «οι ενδιαφερόμενοι Έλληνες να ζητήσουν τη συνδρομή του Σοσιαλιστικού Κόμματος Γερμανίας (SPD)

και των πρασίνων».

Ο πρώην υπουργός Γ.Α. Μαγκάκης, που πήρε μέρος στη συζήτηση των αντιστασιακών οργανώσεων, ως εκπρόσωπος του Εθνικού Συμβουλίου για τη διεκδίκηση των επανορθώσεων και του κατοχικού δανείου (που φθάνει στα 33 τρισεκατομμύρια δραχμές), τόνισε ότι το θέμα δεν έκλεισε με τη συμφωνία της 18ης Μαρτίου του 1960 (όπως ισχυρίζεται ο Γερμανός πρόεδρος Κολ), γιατί τα 115 εκατομμύρια μάρκα που έδωσε τότε η Γερμανία στην Ελλάδα ήταν αποζημιώσεις για τα θύματα των Εβραίων ελληνικής καταγωγής. «Η συμφωνία εκείνη», είπε ο κ. Μαγκάκης, «περιείχε ρητό όρο ότι η χώρα μας δεν παραιτείται έναντι των άλλων διεκδικησών της από τη Γερμανία» (εφημ. Ελευθεροτυπία 15/9/97, σελ. 4).

Όπως γίνεται φανερό, ύστερ' από τις ευνοϊκές αυτές συνθήκες που έχουν δημιουργηθεί και με το πρόσθετο στοιχείο ότι όλες οι χώρες που είχαν δικαίωμα γερμανικής αποζημίωσης δικαιώθηκαν και μένει μόνο η χώρα μας, είναι χρέος όλων των συνεπαρχιωτών μας να πάρουν μέρος στην κίνηση που άρχισε, ώστε να υλοποιηθούν οι αποστάσεις που πάρθηκαν στ' Αμιρά στις 12 Σεπτεμβρίου.

ΚΑΤΟΧΙΚΕΣ ΚΑΤΩΒΙΑΝΝΙΤΙΚΕΣ ΘΥΜΗΣΕΙΣ

Του ΑΝΤΩΝΗ ΜΑΝΔΑΛΑΚΗ

Κάθε χρόνο τέτοιες μέρες και με το μνημόσυνο των εκτελεσθέντων στο «ΣΕΛΙ» Αμιρών (14.9.43), αλλά και στις εκατόστοτε ατομικές μου αναπολήσεις, αναπηδούν στο μυαλό μου τα μαύρα χρόνια κι η σκληρή ζωή της γερμανικής κατοχής στην Κάτω Βιάννο (τέλη του '40 τέλη του '45).

Σωστά περιγράφει τις θηριωδίες των κατακτητών την περίοδο εκείνη στην επαρχία μας ο κοινοτάρχης Αμιρών στο προηγούμενο φύλλο του Αυγούστου στα «ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ».

Όσα κι αν θυμηθεί κανείς θα ήταν λιγοστά απ' όσα τράβηξε

ο άμαχος πληθυσμός (παιδιά, γυναίκες, ανήμποροι, ηλικιωμένοι κ.ά.) στα χωριά της πάντοτε παραγκωνισμένης αυτής επαρχίας.

Σχολείο δε λειτούργησε κανονικά στην Κάτω Βιάννο για τέσσερα (4) περίπου χρόνια. Εγγραφή μόνο και μετά ενδεικτικό για να τηρηθεί ο τύπος. Οι εγγράμματοι γονείς πήραν το βάρος «της κατ' οίκον διδασκαλίας», κι αυτής αυτοσχέδιας και λανθασμένης. Για τους υπόλοιπους «ο θεός κι η μοίρα τους». Ευτυχώς που υπήρχε η ενδόμυχη έφεση. Ευτυχώς...

Τα σχολιαροΐδια και τα με-

γαλύτερα παιδιά τριγυρούσανε ξυπόλυτα, χειμώνα-καλοκαίρι, στα στενοσόκακα του χωριού, στα περβόλια, στα σώχωρα, στα χωράφια και στ' αόρι. Άλλα βουκολεύγανε, άλλα παίζανε τα παραδοσιακά παιχνίδια (αμάδες, μόντζο, κρυφτό, τριπλόνο κ.ά) κι άλλα, τα πιο πειθαρχικά, βοηθούσαν

στις γεωργικές και σπιτικές δουλειές.

Διατροφή ελάχιστη (βρούβες, λαδούφωμο, σαλάτα, όσπρια, λαχανικά απ' τ' Αρχοντικό και τα περιβόλια). Ψωμί τις πιο πολλές φορές ταγιδόψωμο ή ροβόψωμο. Η κριθνοκοκούρα ήταν της πολυ-
Συνέχεια στη σελ. 4

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

22ο ΕΤΟΣ

Με το φύλλο αυτό τα «ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ» μπαίνουν στο 22ο έτος της κυκλοφορίας τους.

Εκλείσαν 21 χρόνια συνεχούς προσπάθειας για την προβολή της Επαρχίας Βιάννου. Της Ιστορίας της, πρόσφατης και παλιότερης, της Λαογραφίας της, των θηών και εθίμων που υπάρχουν στις μικρές αλλά και στις μεγαλύτερες κοινωνίες που συγκροτούν οι κάτοικοι της επαρχίας μας σε όλο το χώρο της.

Είκοσι ένα χρόνια προσπάθεια για να φωτιστούν τα προβλήματα της επαρχίας. Τα μικρά αλλά και τα μεγαλύτερα. Τα τοπικού ενδιαφέροντος αλλά και τα γενικότερα. Να τα προβάλλουν στην αρμόδια για το κενθνα υπηρεσία. Να βοη-

θήσουν, όσο ο τύπος βοηθεί, στην προώθηση για την επίλυση τους.

Στη μακρόχρονη ανιδιοτελή ενασχόληση μ' όλα αυτά, νιώσαμε πολλές φορές πικρίες. Πικρίες που δημιουργούν οι ιδιαιτερότητες του στενού χώρου της Επαρχίας. Νιώσαμε όμως και νιώθουμε ηθική ικανοποίηση από τα καθημερινά μνημόνια συνεπαρχιωτών και φίλων της επαρχίας μας για το σημαντικό έργο που εκπληρεί η κυκλοφορία της βιαννίτικης εφημερίδας.

Με το κουράγιο που μας δίνουν τα μηνύματα αυτά, θα συνεχίσουμε και τον καινούριο χρόνο την εκκλήρωση του χρέους που πριν από 21 χρόνια μας υπαγόρευσε την έκδοση των «ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΩΝ ΝΕΩΝ».

ΕΠΑΡΧΙΑ ΒΙΑΝΝΟΥ 1940-1945

Όπως αναφέρθηκε σε προηγούμενο φύλο τους, τα Β.Ν. προχωρούν στην έκδοση κειμένου με τίτλο: ΕΠΑΡΧΙΑ ΒΙΑΝΝΟΥ 1940-1945.

Το κείμενο αυτό, σε βιβλίο μεγάλου μεγέθους 21Χ29, 500 περίπου σελίδων, καλύπτει μια από τις πιο σημαντικές περιόδους της ιστορίας της Επαρχίας Βιάννου.

Η έκδοση του κειμένου αυτού, εκτός από την προβολή της επαρχίας, τα όποια έσοδα προκύψουν από την πώλησή του θα περιέλθουν σε ειδικό λογαριασμό που θα βοηθήσει στη συντήρηση μουσειακού χώρου (με στοιχεία ιστορικά, αρχαιολογικά, υδρογεωλογικά, χλωρίδας και πανίδας της Επαρχίας Βιάννου), που προβλέπεται να δημιουργηθεί κάτω από το πανεπαρχιακό Ηρώ.

Για τη συγκέντρωση του ποσού που χρειάζεται για την έκδοσή του, συνεπαρχιώτες και φορείς της επαρχίας συνεχίζουν την προσφορά τους. Οι μέχρι σήμερα προσφορές είναι:

- Γεώργιος Στ. Βαρδάκης 100.000 δρχ.
- Πολιτιστ. Σύλλογος και ΑΝΟΚ Ψαρής Φοράδας 120.000 δρχ.
- Δημοσθένης Ραϊτόπουλος 50.000 δρχ.
- Ανδρέας Ν. Αγγελάκης 30.000 δρχ.
- Εμμανουήλ Ν. Αγγελάκης 20.000 δρχ.
- Συνεταιρισμός Αγ. Βασιλείου 1η δόση 25.000 δρχ.
- Σύλλογος Βιαννιτών Ηρακλείου «Ο ΠΑΤΟΥΧΑΣ» 150.000 δρχ.
- Στέλιος Μπαρμπαγαδάκης 50.000 δρχ.
- Μαρίκα Τσαντηράκη 25.000 δρχ.
- Εμμανουήλ Ι. Σφακιανάκης 20.000 δρχ.
- Πολιτιστικός Σύλλογος Συκολόγου 30.000 δρχ.
- Συνεταιρισμός Συκολόγου 40.000 δρχ.
- Πολιτιστικός Σύλλογος Κάτω Βιάννου 50.000 δρχ.
- Σύνολο 710.000 δρχ.

Σημείωση: Οι προσφορές μπορούν να κατατίθενται σε λογαριασμό της Αγροτικής Τράπεζας με αρ. 157-01-024723-48 Οι καταθέτες να κάνουν γνωστά στη Διεύθυνση των Β.Ν. τα στοιχεία: Όνομα καταθέτη, το ποσόν που κατάθεσε και το υποκατάστημα που έγινε η κατάθεση.

ΤΟ ΠΑΝ/ΚΟ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ

Με τη συμμετοχή των κατοίκων της Επαρχίας Βιάννου και γειτονικών χωριών της Επαρχίας Ιεράπετρας πραγματοποιήθηκε φέτος το Πανεπαρχιακό μνημόσυνο.

Την επιμνημόσυνη δέηση έψαλε ο Ιερέας των Αμιρών π. Εμμανουήλ Στρατάκης με τους Ιερείς Αγίου Βασιλείου π. Εμμανουήλ Στεφανάκη και Λουτρακίου π. Γεωργίου Χριστοδουλάκη.

Ακολούθησε η εκφώνηση των ονομάτων των 451 θυμάτων και η κατάθεση στεφάνων από τον πρόεδρο της Κοινότητας Αμιρά Ν. Σταυρακάκη από μέρους των Κοινοτήτων, την Αικ. π' Εμμ. Σπάρτη από μέρους των γυναι-

κών της περιοχής, από τον Σύλλογο Βιαννιτών Ηρακλείου «Ο ΠΑΤΟΥΧΑΣ», τον Συνασπισμό, αντιπροσωπία Ιεραπετριτών και την οικογ. Ραπτοπούλου.

Στο τέλος της τελετής όλοι οι παρευρισκόμενοι στο χώρο του πανεπαρχιακού Ηρώου έψαλαν τον Εθνικό ύμνο με εμφανή συγκίνηση στα πρόσωπα όλων.

Στην τελετή παρευρέθηκαν και ο βουλευτής Ηρακλείου κ. Δημήτρης Σαρρής και ο τ. βουλευτής κ. Κώστας Μπαντούβας.

Η Επιτροπή Μνημοσύνου πρόσφερε σ' όσους πήραν μέρος στην τελετή αρτίδια, ξηρούς καρπούς και αναψυκτικά.

ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΥΝΕΝΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Συγκέντρωση διαμαρτυρίας, για τον τρόπο που προτείνεται η συνένωση σε δήμο των κοινοτήτων της Επαρχίας Βιάννου, πραγματοποιήσαν στις 12 Σ/βρίου στη θέση «Σπαστήρας», διακλάδωση προς Βαχό, κάτοικοι από τις 7 Κοινότητες της επαρχίας: Βαχού, Αμιρά, Κεφαλοβρυσίου, Αγίου Βασιλείου, Πεύκου, Κалаμιού και Συκολόγου. Το αίτημα των συγκεντρωθέντων ήταν η δημιουργία ενός Δήμου με έδρα οποιοδήποτε χωριό πλην της Άνω Βιάννου ή δυο Δήμοι. Δήμο Βιάννου με έδρα την Άνω Βιάννο μαζί με την Κάτω Βιάννο και Χόνδρο και δεύτερο Δήμο με όνομα «Αφροδίτη», που να συμπερι-

λαμβάνει τις κοινότητες των πιο πάνω χωριών.

Ας σημειωθεί ότι η κοινότητα Κ. Σύμης προτείνει ένα δήμο με έδρα την Άνω Βιάννο.

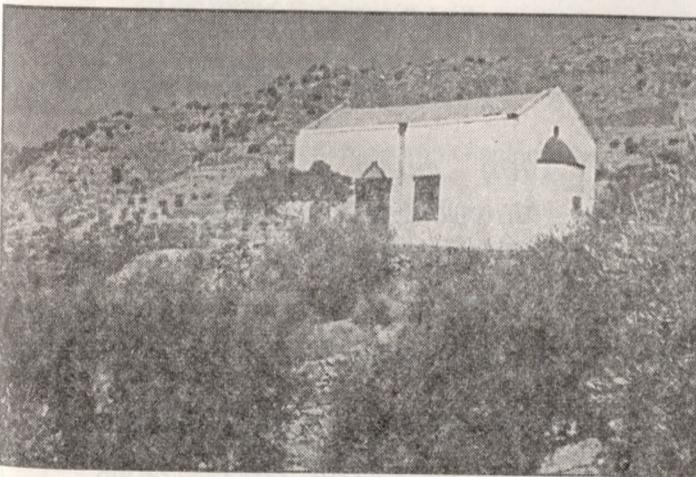
Την ίδια ημέρα συνήλθε το Υπουργικό Συμβούλιο και ομόφωνα αποδέχτηκε την πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών και Δημόσιας Διοίκησης Αλέκου Παπαδόπουλου. Σύμφωνα με την πρόταση αυτή για την Επαρχία Βιάννου προτείνεται ένας Δήμος με έδρα την Άνω Βιάννο, στον οποίο θα συνενωθούν και οι κοινότητες Μάρθας, Εμπάρου, Μηλιαράδω και Ξενιάκου. Όπως ανακοινώθηκε, το σχετικό νομοσχέδιο θα προσαχθεί στη Βουλή προς ψήφιση στα μέσα του Οκτωβρίου.

ΚΟΝΔΥΛΑΚΕΙΑ 1997

Μ' αυτό τον τίτλο τελούνται στην Άνω Βιάννο στις 28 Σεπτεμβρίου οι εκδηλώσεις που είχαν προαναγγελθεί προς τιμήν του Ιωάννη Κονδυλάκη. Οι εκδηλώσεις που γίνονται από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ηρακλείου, την Ένωση Συντακτών Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών και το Ιστορικό-Λαογραφικό

Μουσείο Βιάννου θα έχουν ήδη πραγματοποιηθεί, όταν θα κυκλοφορήσει το φύλλο αυτό των Β.Ν.

Λεπτομέρειες και η ομιλία του κ. Θεοχάρη Δετοράκη, καθηγητή στο πανεπιστήμιο Κρήτης, που θα είναι ο κύριος ομιλητής με θέμα «Ι. Κονδυλάκης-ο κριτικός», θα δημοσιευτούν στο επόμενο φύλλο των Β.Ν.

Ιερός ναός Παναγίας στη Λυγιά

Στην ευρύτερη περιοχή εκτελέστηκαν στις 14/9/1943, εκτός από τα 3 παιδιά του Βερβελάκη, που βασανίστηκαν απάνθρωπα, δώδεκα άνδρες, γυναίκες και παιδιά. Τραυματίστηκαν τρεις και διασώθηκαν από τις εκτελέσεις τέσσερις.

Στο σημείο αυτό, ο Σύλλογος Βιαννιτών Ηρακλείου «Ο ΠΑΤΟΥΧΑΣ», σε συνεργασία με τις κοινότητες και τους πολιτιστικούς Συλλόγους Αγίου Βασιλείου, Κεφαλοβρυσίου και Πεύκου, προγραμματίσει να τοποθετηθεί αναμνηστική πλάκα.

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

Κέντρο Υγείας Δ'ντης	22669
Πληροφορίες	22625 ή 22647
Ιατρείο Αγροτικό Πεύκου	31377
Χωροφυλακή Υποδιόικηση Βιάννου	22206
Χωροφυλακή Σταθμός Πεύκου	31376
Γυμνάσιο Βιάννου	22230
Λύκειο Βιάννου	22277
Αγρονομείο Βιάννου	22006
Ειρηνοδίκη	22211
Συνεταιρισμός Βιάννου (Γραφεία)	22226
Συνεταιρισμός Βιάννου (Ελαιουργείο)	22136
Ο.Τ.Ε. (βλάβες)	22121
Ο.Τ.Ε. (πληροφορίες)	22215
Τ.Ο.Ε.Β.	22690
Ελληνικά Ταχυδρομεία	22203
Κτηνιατρείο	22090
Φαρμακεία Άνω Βιάννου	22140
Φαρμακείο Πεύκου	31295
Γεωπόνος	22317
Α.Τ.Ε. Βιάννου	22180

ΑΓΟΡΑΙΑ

Πετράκης Χαρ. - Βιάννος	22051
Ζαϊμάκης Θεόφιλος - Βιάννος	22304
Θεοδοσάκης Γεώργιος - Πεύκος	31437
Καρτσάκης Εμμανουήλ - Λουτράκι	22605
Λασιθιώτακης Γ. - Βιάννος	22355
Γαλανάκης Μιχ. - Χόνδρος	22101
Ψαρολογάκης Κων. - Χόνδρος	22109
Παπαδάκης Σοφοκλής - Καλάμι	31275
Κονσολάκης Ιωάννης - Αμυρά	31420

(Για υπεραστικά: 0895)

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΑΜΟΙ:

Στο Ηράκλειο: Βαγγέλης Γ. Βαρδάκης και Εύα Ι. Παπαδογιωργάκη.

ΘΑΝΑΤΟΙ:

Στην Άνω Βιάννο: Μαρία σύζ. Γ. Αθουσάκη.
Στον Άγιο Βασίλειο: Κατίνα Χ.Ι. Αντωνογιωργάκη-Μαυρομάτη.
Στο Ηράκλειο: Εμμανουήλ Γ. Παπαδάκης.
Στην Αθήνα: Μιχαήλ Βασιλικογιαννάκης.
Στην Αθήνα: Αταλάντη Κουζουράκη-Κονδυλάκη.

ΔΩΡΕΕΣ

Μας έστειλαν για το Γηροκομείο Βιάννου στη μνήμη της Δέσποινας Γ. Παπαδοπούλη:
Παπαδοπούλης Γεώργ. 20.000 δρχ.
Παπαδοπούλης Χαράλ. 20.000 δρχ.
Παπαδοπούλης Θωμάς 20.000 δρχ.
Σηφάκης Γεώργ. 5.000 δρχ.
Ηγουμενίδη Χρυσάνθη με τη συμπλήρωση 11 χρόνων από το θάνατο του συζύγου της γιατρού Βαγγέλη Ηγουμενίδη 20.000 δρχ.

Δημήτριος και Ελευθερία Ζάχα στη μνήμη γονέων και αδελφών τους 10.000 δρχ.

• Πέθανε και ετάφη στην Αθήνα στις 8-8-97

Η Αταλάντη Ν. Κουζαράκη του γένου Χαραλάμπους Κονδυλάκη, πρώτη ανεψιά του «Διαβάτη».

Τα παιδιά της Γρηγόρης Κουζαράκης Στέλλα - Γιάννης Τριανταφύλλου

Τ' αδελφία της Μανώλης Χ. Κονδυλάκης Πέτρος - Ρένα Κονδυλάκη Οι εγγονές Αθανασία- Αταλάντη

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

Τη βαφτισιάμας Μαριάννα Μιχ. Γουρνεζάκη (νοσοκόμου) που πήρε το πτυχίο της Νηπιαγωγού, συγχαίρομε θερμά και της ευχόμαστε καλή σταδιοδρομία.

Οικ. Μανώλη Παπαγιάννη

• Στα αγαπημένα μας εγγόνια κι ανίψια

Ευάγγελο Χριστ. και Μαργ. Πετράκη, που πέτυχε στο Πανεπιστήμιο Κύπρου Φυσικών και Χημικών, σειρά 9ος, και Φωτεινή Χριστ. και Μαργ. Πετράκη που πέτυχε στα ΤΕΙ Λάρισας, Φυτικής Παραγωγής, θερμά συγχαρητήρια και πάντα επιτυχίες στη ζωή τους

Η γιαγιά Ευαγγελία και η θεία Αικατερίνη Κίτσιου

• Την Πόπη Αλεξαντανάκη,

που πέρασε στο οικονομικό τμήμα του Πανεπιστημίου Μακεδονίας (Θεσ/νίκη), συγχαίρουν οι γονείς της και της εύχονται καλές σπουδές.

• Θερμά συγχαρητήρια στη Μαριάννα Μιχ. Γουρνεζάκη, που πήρε το πτυχίο της από τη Σχολή Νηπιαγωγών Βουλγαρίας.

Τα ξαδέλφια της Μαριάννα Ν. Νικολάου, Στυλιανή Ι. Γουρνεζάκη και η θεία της Κωνσταντίνα Γρηγοροπούλου.

• Τη δισεγγονή μας Παναγιώτα Εμμ. Δανδουλάκη, που πέτυχε στη φιλοσοφική Σχολή Ιωαννίνων, συγχαίρομε θερμά και τις ευχόμαστε καλές σπουδές.

Ο παππούς και η γιαγιά της Μηνάς και Φωτεινή Σταυρακάκη.

ΤΙΜΟΥΝ

ΤΟΝ Ι. ΚΟΝΔΥΛΑΚΗ

Στον παραθεριστικό οικισμό των Δ/λων και Ν/γών Ν. Ηρακλείου «Ο ΒΡΑΧΟΚΗΠΟΣ» σε μια μεγάλη του οδό δόθηκε η ονομασία «ΓΙΑΝΝΗ ΚΟΝΔΥΛΑΚΗ».

Επίσης ο Δήμος Μοιρών σε πρόσφατες ονομασίες δρόμων του, σ' ένα έδωσε το όνομα «ΓΙΑΝΝΗ ΚΟΝΔΥΛΑΚΗ» και σε άλλον «ΜΑΧΗΣ ΒΙΑΝΝΟΥ».

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Χωρίς να έχουμε συνέλθει ακόμα από το θάνατο του αγαπημένου μας συζύγου και πατέρα Εμμανουήλ Γ. Παπαδάκη, αισθανόμαστε την ανάγκη να εκφράσουμε τις ειλικρινείς ευχαριστίες και τη βαθιά ευγνωμοσύνη μας απέναντι σ' όλους εκείνους που μας συμπαράσταν στην εδώ και ένα χρόνο περίπου οικογενειακή μας περιπέτεια. Ιδιαίτερα ευχαριστούμε:

Τους γιατρούς του Λαϊκού Νοσοκομείου Αθηνών κ. Μανόλη Ευαγγελιδάκη, κ. Ευθυμία Γιαννιτσιώτη και το φίλο της Βιάννου κ. Σπύρο Μιχαήλ. Επίσης τη γιατρό κ. Μαρία Τσαγκουρνή. Όλους τους καλούς φίλους και τους συγγενείς, που με την παρουσία τους σ' όλη τη διάρκεια της ασθένειάς του και στις δύσκολες ώρες του θανάτου απάλυναν τους πόνους του. Τον κ. Μανόλη Παπαγιάννη για το γεμάτο ευαισθησία επικήδειο που εκφώνησε.

Όλους εκείνους που κατέθεσαν χρήματα στη μνήμη του.

Όλους τους Βιαννίτες για τη μαζική παρουσία τους στην κηδεία.

Η σύζυγος Βικτωρία Παπαδάκη

Τα παιδιά Ζωή Παπαδάκη

Μαρία - Κώστας Καρατζά

Τηλ. οικίας : 252936

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Αύγουστος 15, 1997 Νέα Υόρκη ΗΠΑ

ΤΟ ΚΟΥΦΟ ΚΡΑΤΟΣ

“Αυτό το κράτος ή είναι κουφό ή έχει βαρεθεί να ακούει κατηγορίες και έχει χάσει κάθε φιλοτιμία, ή ακούει και χαμογελάει. Όλες αυτές οι κατηγορίες και τα προβλήματα ρίχνονται στο κράτος από όλες τις ελληνικές εφημερίδες και το κράτος κάθεται απαθές στα και δεν λαμβάνει κανένα μέτρο.

Φταίει το κράτος γιατί η φωτιά στη Βιάννο δεν έσβησε σύντομα. Φταίει το κράτος για την εξαφάνιση της αμμουδιάς από την Άρβη. Φταίει το κράτος για την κατάσταση της νότιας οδού, για την καθυστέρηση της νότιας οδού, για τις θεομηνίες, για την έλλειψη νερού, για το σκόνταμα του Κώστα και το πέσιμο της Μαρίας... Το τελευταίο πρόβλημα της επαρχίας μας που ρίχνεται εξ ολοκλήρου στο κράτος είναι η εξαφάνιση των λαγών από τα μέρη μας. Αν περιμένουμε τον αρμόδιο υπουργό από την Αθήνα να μας φέρει τους λαγούς, θα περιμένουμε για πολλά χρόνια. Θυμάμαι που ο γαμπρός μου αγόρασε ένα χωράφι στους Τροχάλους δίπλα στην παραλιακή εθνική οδό που θα άνοιγε σε μερικά χρόνια. Η αγορά έγινε το 1967. Ακόμα περιμένει..

Φταίει το κράτος (γράφει ο αρθρογράφος) που δεν ενέργησε για την διαφώτιση των επαρχιωτών να προσέχουν τα φωτοφάρμακα και να σταματήσουν να κυνηγούν τη νύχτα. Στην Αμερική που ζω, υπάρχουν εκατοντάδες πουλιά στην αυλή μου, δεκάδες σκίουροι στα δέντρα μου και δεκάδες λαγοί και ελάφια, ναι λαγοί και ελάφια, που τρώνε αμέριμνα το γκαζόν μπροστά στο σπίτι μου δίπλα στη Νέα Υόρκη. Το αμερικανικό κράτος δεν έκανε καμιά προσπάθεια για τη διαφώτιση των κατοίκων. Η διαφώτιση έγινε από τους ίδιους τους κατοίκους που δούλεψαν αφιλοκερδώς γι' αυτόν τον σκοπό. Αυτοί με χρήματα, που μαζείναν μόνοι τους από εράνους, έκαναν όλη την προπαγάνδα υπέρ

της άγριας ζωής στην Αμερική. Σήμερα οι περισσότεροι Αμερικανοί σταματούν το αυτοκίνητο για να περάσει το ζώαι απέναντι. Οι κυνηγοί κυνηγούν μόνο όταν επιτρέπεται και η αστυνομία συλλαμβάνει όποιο σκοτώνει ζώα για πλάκα, χωρίς άδεια ή την προχρή που απαγορεύεται το κυνήγι. Στην δικιά μας περίπτωση, ο κυνηγετικός σύλλογος μπορεί να πάρει την ευθύνη να διαφωτίσει την επαρχία και να ειδοποιεί την αστυνομία και να καταδίδει αυτόν που κυνηγά χωρίς άδεια.

Όταν μεγάλωνα στο Βαχό, σε κάθε τρύπα στον τοίχο υπήρχε και φωλιά από σπουργίτια. Τώρα κάθε χρόνο που πάω στο χωριό βλέπω την εξαφάνιση της άγριας ζωής και την αδιαφορία των κατοίκων. Ας κάνουμε κάτι να σωθούν ή να επανέλθουν τα άγρια ζώα στα μέρη μας. Ας κάνουμε κάτι εμείς οι ίδιοι. Ας ακολουθήσουμε το παράδειγμα των μαθητών του σχολείου της Ψαρής Φοράδας, που με την προσπάθειά τους κρατιέται καθαρή η παραλία. Ας αφήσουμε το κράτος να φροντίζει για την ελευθερία μας, για την εθνική μας ακεραιότητα και για τη μόρφωση των παιδιών μας.

Γιάννης Καργιολάκης Σκοτς Πλέινς, Νέα Υέρση ΗΠΑ (Scotch Plains, New Jersey USA)

Ιούλιος 30, 1997

Αγαπητοί κύριοι,
Σας ευχαριστώ και σας συγχαίρω για την έκδοση της εφημερίδας. Τα Βιαννίτικα Νέα συνδέουν όλους τους απανταχού Βιαννίτες με τον τόπο τους.

Σας εσωκλείω ένα άρθρο της ντόπιας ελληνοφώνης εφημερίδας για το θάνατο μιας τουρίστριας στη Βιάννο. Δεν διάβασα τίποτα στα Βιαννίτικα Νέα γι' αυτό το θέμα. Ήταν δολοφονία;

Γιάννης Καργιολάκης

Σημ. Β.Ν. Όπως ανακοινώθηκε από την Αστυνομία, ύστερ από ιατροδικαστική εξέταση της άτυχης τουρίστριας, ο θάνατός της προήλθε από καρδιακό επεισόδιο.

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΑΛΛΟΥ:

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Αναφέρθηκαν στο προηγούμενο φύλλο των Β.Ν. οι πολιτιστικές εκδηλώσεις που πραγματοποιήθηκαν στα περισσότερα χωριά της Επαρχίας Βιάννου στους δύο τελευταίους μήνες του Καλοκαιριού. Παρόμοιες εκδηλώσεις έγιναν στα περισσότερα χωριά του Νομού Ηρακλείου κ.α.

Θα επιστημόναμε σήμερα τις εκδηλώσεις που έγιναν στ' Ανάγεια, στο Αρκαλοχώρι και στις Αρχάνες, στο πλαίσιο και άλλων εκδηλώσεων, παρόμοιες μ' αυτές των χωριών της επαρχίας μας.

ΑΝΩΓΕΙΑ

“Ολοκληρώθηκαν με μεγάλη επιτυχία οι εκδηλώσεις γνωριμίας των Ανωγείων με κοινότητες του Περιφερειακού Ελληνισμού, που διοργανώσε και φέτος για δεύτερη χρονιά ο Δήμος Ανωγείων.

Η συνέχιση των εκδηλώσεων “Κοινοτήτων Πολιτισμός” έδωσε για άλλη μια φορά τη δυνατότητα να συμπορευτούν στ' Ανάγεια πολιτισμοί διαφόρων κοινοτήτων: Κασιώτες, Βλάχοι από τα Τρίκαλα, Απειραθίτες από τη Νάξο και Ανατολικοί Κρήτες, προβάλλοντας τις τοπικές πολιτιστικές τους ιδιαιτερότητες, έστειλαν μήνυμα προς όλες τις κατευθύνσεις, μήνυμα αιωνιότητας και αθανασίας της ελληνικής ψυχής και του ελληνικού πνεύματος.

Αυτό που χαρακτηρίζει και πάλι τις πολιτιστικές εκδηλώσεις του δήμου, είναι το αυθεντικό πέρασμα των κοινοτήτων που φιλοξενήθηκαν στ' Ανάγεια το πρώτο 15μερο του Αυγούστου.

Χωρίς φολκλορισμούς και σπημένες καταστάσεις αντιπροσωπευτικές ομάδες από τον κάθε τόπο παρουσίασαν δημοτικό τραγούδι, χορό, υφαντική τέχνη, μα-

γειρική, τυροκομική κ.ά., γιατί πολιτισμός δεν είναι μόνο η μουσική και το τραγούδι, αλλά εμπεριέχει ήθη και έθιμα που επεκτείνονται σε όλες τις δραστηριότητες της ζωής και σ' όλο τον κύκλο του χρόνου και που σηματοδοτούν την ύπαρξή μας ως λαού.

Η πολιτιστική συνάντηση των κοινοτήτων στις πλατείες και στα μιτάτα, στα κύτταρα δηλαδή της καθημερινής και κοινωνικής ζωής των κατοίκων των Ανωγείων, προκάλεσε και πάλι στιγμές δυνατής συγκίνησης και έντονων συναισθημάτων.

Μικροί και μεγάλοι στο Παραχώρι χόρεψαν και τραγούδησαν με τους Κασιώτες σ' ένα όμορφο γλέντι που κράτησε μέχρι το πρωί, γνωρίζοντας τη μουσική συγγένεια των περιοχών τους. Αξέχαστο θα μείνει το ποιμενικό αντάμωμα Βλάχων και Ανωγειανών βοσκών σε μιτάτο του Ψηλορείτη, καθώς επίσης και η συνάντηση με τους Απειραθίτες της Νάξου. Η γνωριμία με τους Απειραθίτες προκάλεσε πρωτόγνωρα συναισθήματα στους κατοίκους των Ανωγείων, λόγω των ομοιοτήτων τους στο γλωσσικό ιδίωμα, στις εθμικές εκδηλώσεις και αντιλήψεις. Η ανακρίση του Δήμου Ανωγείων καταλήγει:

“Έτσι, μακριά από τη λογική των συνηθισμένων καλοκαιρινών φεστιβάλ τ' Ανάγεια βίωσαν και φέτος ξεχωριστές πολιτιστικές εμπειρίες. Γιατί η εμμονή στο λαϊκό πολιτισμό είναι η ζωή του “ΕΜΕΙΣ”, όπως τόνιζε ο Μακρυγιάννης, και όχι του “ΕΓΩ”. Είναι μια επαναστατική πράξη σ' ένα κόσμο που ψάχνει εναγωνίως να βρει την ταυτότητά του. Είναι η μόνη αντίσταση στην ομοιομορφία των καιρών”.

Συνέχεια στη σελ. 3

Πικρά Συναπαντήματα απ' το σαραντατρία

ΔΗΜΗΤΡΗ ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗ Στιχουργού - Λαογράφου

(Από το συνεπαρχιώτη Δημήτρη Σφακιανάκη (Ζερβά), πήραμε μακροσκελές στιχούργημα, αφιερωμένο στο ολοκαύτωμα της Βιάννου. Απ' αυτό δημοσιεύουμε τους παρακάτω στίχους).

Του Σεπτεμβρίου οι όμορφες ημέρες συννεφιάσαν της Βιάννου της πανέμορφης χωριά και κορφοβούνια. Και τ' αποκόουδα σπιτιών βγαίνουσε στον αέρα. Και κόποι χρόνων χάνονταν κι όνειρα νέων σβήνουν. Κι' ακούς μανάδων κλάματα και κοριτσιών κατάρες και συννεφιάζει ο ουρανός από τη μανίτα του κι ο Ψηλορείτης τα θωρεί και σεϊτάει η κορφή του, γιατί δεν δέχτηκε σκλαβιά σε όλη τη ζωή του. Κουνήθη κι απ' τα σπλάχνα του βοή μεγάλη βγάζει κι ό,τι στην Κρήτη αξωντανό στέκεται κι αφουκράται

.....
Στα λασσιθιώτικα βουνά στέλνει αστραπές που λένε:
«- Βουνά μου Λασσιθιώτικα, παιδιά μου εσείς λογάστε. Στείλτε μαντάτα στα χωριά στα γύρω και στον κάμπο, μικροί μεγάλοι να ζωστούν φισέκια με τσι γκράδες

.....
Κι' ύστερα οι γοργοπόδαροι οι άνδρες του πολέμου, σθέν τη Βιάννο να διαβούν, εις τα βουνά της Σύμης, να πιάσουν τα περάματα εχθρός να μην περάσει. Κι ανέπεράσει και κανείς, πίσω να μη γυρίσει. Και ύστερα να σμίξουμε με τα θεριά της Βιάννου, που'ναι αντρωμένοι όλοι τους και Χάρο δεν φοβούνται. Να πέσουν σαν κεραυνοί τους Ούννους ν'αφανίσουν, Που ήρθαν ολαρμάτωτοι τη Βιάννο για να σβήσουν».

Και αγροκός απ' τα χωριά να παίζουν τις καμπάνες και βγαίνουν άνδρες στα βουνά και βοηθούν κι οι μάνες. Και βλέπει ο Ούννος τα θεριά και δεν τισει σιμάνει, μόνο γυρίζει στα χωριά και καίει και σκοτώνει.

Κι' όταν του κόσμου οι τρανοί έσκυψαν τα κεφάλια και η Ευρώπη ελύγισε στη λαίλαπα του τρόμου, η χώρα τότε των θεών, η χώρα της σοφίας, σηκώνεται σαν γίγαντας μπρος στο θεριό του τρόμου και έκπληξη και θαυμασμό γεμίζει όλο τον κόσμο. Και ντρέπονται για πάρτη τους, μα παίρνουν και κουράγιο. Κι' όλοι μαζί μας έρχονται και το θεριό χτυπούμε κι έγινε η Ελλάδα αφορμή τη Λευτεριά να δούνε.

ΕΚΛΕΚΤΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΥΝΕΠΑΡΧΙΩΤΩΝ

Με ιδιαίτερη τιμή και χαρά παρουσιάζουμε από τις στήλες των “Βιαννίτικων Νέων” το βιβλίο του Γιώργου Β. Μανετάκη “Δια χειρός...” (από τον 4ο π.Χ. αιώνα στο σύγχρονο ελληνικό και παγκόσμιο χάντμπολ), εκδ. Ο.Χ.Ε., Αθήνα 1997.

Σ' αυτή την πολυτελή και άψογη από κάθε άποψη έκδοση ο εκλεκτός συγγραφέας παρουσιάζει με μεγάλη επιτυχία και με πλήρη σημαντικών στοιχείων την ιστορία του ελληνικού και παγκόσμιου χάντμπολ. Η προσπάθειά του υπήρξε πολύχρονη και πολύ κουραστική. Ήταν όμως μεθοδική και κυρίως τη χαρακτηρίζει το μεράκι και η απόφαση του συγγραφέα να παρουσιάσει κάτι το ολοκληρωμένο, το άψογο, το απόλυτα τεκμηριωμένο... Πράγμα το οποίο και πέτυχε!!

Η όλη έκδοση είναι πραγματικά ένα καταπληκτικό αποτέλεσμα μιας πολύ αξιόλογης προσπάθειας.

Το έμμετρο εισαγωγικό που κάνει ο πατέρας του συγγραφέα Βύρων Γ. Μανετάκης, εκλεκτός συνάδελφος, συγ-

χωριανός και αγαπητός φίλος, έφερε στο νου μου παλαιότερα ποιήματα του Βύρωνα, τα οποία πραγματικά ήταν πολύ ωραία και ειλικρινά εύχομαι κάποια μέρα να τα δούμε συγκεντρωμένα και τυπωμένα σε κάποια ποιητική συλλογή.

Λυπάμαι που ο χώρος δεν μου επιτρέπει να αναφερθώ λεπτομερώς στο πολύ ενδιαφέρον περιεχόμενο αυτού του τόσου σημαντικού, κυρίως για τους νέους μας, βιβλίου του Γιώργου Β. Μανετάκη.

Τελειώνοντας, εύχομαι ολοψύχως στον εκλεκτό συγγραφέα και δημοσιογράφο Γιώργο Β. Μανετάκη καλή σταδιοδρομία και να έχει επιτυχίες στον τομέα που διάλεξε, για να διακονήσει την κοινωνία.

Ηράκλειο,
23 Αυγούστου 1997
Αντώνης Ε. Στιβακτάκης

ΠΩΛΕΙΤΑΙ: Στη θέση “Κέντρα” έκταση 7 περίπου στρεμμάτων με 25 ελαιόδενδρα. Επίπεδη, κατάλληλη για θερμοκήπιο σε τιμή ευκαιρίας.
Πληρ. τηλ. 081- 320.267
Μαρκάκη Ειρήνη

ΑΝΘΟΠΩΛΕΙΟ

Γ Α Ρ Δ Ε Ν Ι Α

- Ανθη - φυτά
- Νυφικές ανθοδέσμες
- Στολισμοί εκκλησιών
- Είδη δώρων
- Στέφανα

ΑΣΠΑΣΙΑ ΚΑΡΤΣΑΚΗ

ΑΝΩ ΒΙΑΝΝΟΣ - ΤΗΛ. 22650 & 22008

Μαρία Σαρρή- Μηλιάρáκη

Συμβολαιογράφος

Στουρνάρη 63 - Αθήνα 104 32

ΤΗΛ.: 52 31 600- 52 44 067

FAX: 52 47 551

Ο ΚΟΝΔΥΛΑΚΗΣ ΚΑΙ Η ΒΙΑΝΝΟΣ

ΤΟΥ ΠΕΤΡΟΥ ΚΟΝΔΥΛΑΚΗ Ανωτ. Αξ/κού ε.α.

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΑΛΛΟΥ:

Συνέχεια από τη σελ. 2

ΑΡΚΑΛΟΧΩΡΙ

Ο Δήμος Αρκαλοχωρίου, παράλληλα με τις άλλες εκδηλώσεις που οργάνωσε στο διάστημα του καλοκαιριού, προχώρησε στην οργάνωση για τρίτη φορά Γεωργικής-Εμπορικής Έκθεσης από τις 28 έως 31 Αυγούστου.

Πήραν μέρος με δικό τους περίπτερο εννέα υπηρεσίες από όλη την Κρήτη. Γενικότερα υπήρχαν 50 περίπτερα εκθετών απ' όλη την Κρήτη και την Αθήνα.

Στην αίθουσα υποδοχής της έκθεσης και στους παρακείμενους χώρους λειτουργήσε Εκθεση κρητικού βιβλίου και δίσκου. Οργανώθηκε από το περιοδικό "Κρητόπολις" σε συνεργασία με τους Δήμους Αρκαλοχωρίου και Αρχανών. Εκτέθηκαν εκατοντάδες βιβλίων που έχουν εκδώσει Κρήτες συγγραφείς ή από άλλες πόλεις αλλά αναφέρονται στην Κρήτη.

Η τρίτη Γεωργική έκθεση Αρκαλοχωρίου πραγματοποιήθηκε σε στεγασμένο χώρο 2.200 τ.μ. και περιβάλλοντα χώρο 10.000 τ.μ. Η άρτια οργάνωση της έκθεσης και ο πολύ μεγάλος αριθμός επισκεπτών, το ενδιαφέρον που έδειξαν για τα εκθέματα αλλά και οι κρίσεις που έγιναν αποτελούν εγγύηση για την επιτυχία του στόχου της επόμενης έκθεσης που, όπως ανέφερε στην ομιλία του κατά τα εγκαίνια ο Δήμαρχος Αρκαλοχωρίου Χαρ. Γιαννόπουλος, «είναι ο εμπλουτισμός της με περισσότερα προϊόντα του πρωτογενούς τομέα (φυσικών και μεταποιημένων) με ταυτόχρονη παρουσία εκπροσώπων, ενδιαφερομένων επιχειρήσεων από το εσωτερικό και το εξωτερικό για το κλείσιμο εμπορικών συμφωνιών».

Το ΚΑΠΗ Αρκαλοχωρίου συμμετείχε στην έκθεση με δικό του περίπτερο, όπου ήταν εκτεθειμένα παραδοσιακά υλικά, μ' ένα έμμετρο καλωσόρισμα από τη Βισκαδουράκη Διαμάντω, μέλος του ΚΑΠΗ που αναφέρει:

Χίλια καλώς κοπιάσατε εδώ στην έκθεσή μας, να μην αγγίζετε ποθές είν' η παράκλησή μας.

Πρώτη φορά στην Εκθεση εμπήκε το ΚΑΠΗ μας, σκοπός ν' ανιστορήσουμε κι εμείς την εποχή μας.

Την Κρητική παράδοση δείτε και καμαρώστε και μια σωστή εξήγηση εις τα κοπέλια δώστε.

Όλα τους τα'χανε οι παλιοί φτιαγμένα με μεράκι, γιατί μ' αυτά στολιζανε το κάθε ένα κονάκι.

Ό,τι κι αν εφτίχανε, το έκαναν στο χέρι, ο γεις στον άλλο έλεγε πώς να τα καταφέρει.

Κάθε κομμάτι μέσα εδώ έχει τη σημασία, χρόνος πολύς επέρανε για την ετοιμασία.

Η κρητική παράδοση δεν πρέπει να ξεχνιέται και θέλει μια προσπάθεια ποτέ να μην πουλιέται.

Η κρητική παράδοση πρέπει πάντα να μείνει, γιατί είναι πολύ δύσκολο τώρα να ξαναγίνει.

Από μαλλί, από λινό και ντόπιο το μετάξι η κάθε μια αγρότισσα το έφτιαχνε με τάξη.

Η καθεμιά η κοπελιά καθόταν στ' αργαστήρι και τα προυκιά της έφαινε μπροστά στο παραθύρι.

Πλούτος ανυπολόγιστος, τέχνη καλή λογάτα, γι' αυτό και πρέπει απ' όλους μας πολύ να εκτιμάται.

Βισκαδουράκη Διαμάντω
Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου
ΚΑΠΗ Αρκαλοχωρίου

ΑΡΧΑΝΕΣ

Την επέτειο των 100 χρόνων από την επανάσταση του 1897, που η Επαναστατική επιτροπή είχε έδρα της τις Αρχάνες και που είχε ως αποτέλεσμα την απελευθέρωση των Αρχανών από τον τουρκικό ζυγό, ο Δήμος Αρχανών ενέταξε στις εκδηλώσεις του το 1997.

Στο πλαίσιο των γενικότερων εκδηλώσεων για το 1997, πραγματοποιήσε Επιστημονικό Συμπόσιο με τίτλο «Αρχάνες 1897».

Στις 30 Αυγούστου έκαναν επιστημονικές ανακοινώσεις οι:

1. Περικλής Βουτιεριδής (γίος του λογοτέχνη δημοσιογράφου Ηλία Βουτιεριδή, που πήρε μέρος στην επανάσταση του 1897): Το ημερολόγιο της επανάστασης των Αρχανών και των Ανατολικών επαρχιών της Κρήτης και η σχετική αλληλογραφία του ιστορικού συγγραφέα Ηλία Βουτιεριδή στα 1897.

2. Θεοχάρης Δετοράκης, Καθηγητής Παν/μίου Κρήτης: Το Ιστορικό Αρχείο του Δήμου Αρχανών.

3. Λίτσα Χατζοπούλου, ειδική Επιστημών Παν/μίου Κρήτης: Η κρητική επανάσταση στον αθηναϊκό τύπο (Ακρόπολις, Εφημερίς, παλιγγενεσία).

4. Αρχιμανδρίτης Ανδρέας Νανάκης, αναπληρωτής καθηγητής Παν/μίου Θεσσαλονίκης: Η συμμετοχή της εκκλησίας Κρήτης στην Επανάσταση του 1897.

5. Μανώλης Δετοράκης, ιατρός ακτινολόγος, διδάκτορας Ιατρικής Παν/μίου Αθηνών: Γιατροί στα γεγονότα των Αρχανών το 1897.

6. Ζαχαρένια Σημαντηράκη, προϊσταμένη Ιστορικού Αρχείου Κρήτης: Έγγραφα Αρχανών (1897-1898) του Ιστορικού Αρχείου Κρήτης.

7. Εμμανουήλ Δρετάκης, καθηγητής Ιατρικής Παν/μίου Κρήτης: Αφθόνιος Ντρετάκης, ιεροδιάκονος της Μονής Αγκαράθου, ανθυπολοχαγός-σημαιοφόρος του τάγματος των Επιπέκτων Κρητών 1872-1918.

8. Ειρήνη Ταχατάκη, συνταξιούχος δασκάλα: Η συμβολή της Αρχανιώτισσας γυναίκας στην επανάσταση του 1897.

9. Νίκος Χριστινίδης, συνταξιούχος δάσκαλος: Η τριπλή μάχη της 14ης Φεβρουαρίου 1897 και οι μετέπειτα συνέπειές της στην παραπέρα έκβαση του αγώνα των Αρχανιωτών τότε.

10. Ζαχαρίας Σμυρνάκης, φιλόλογος Μέσης Εκπαίδευσης: Το ηρωικό τραγούδι του Γιάννη Νταφώτη και ο πόλεμος στις Αρχάνες (1897).

11. Κλεάνθης Σιδηρόπουλος, Αρχαιολόγος: Αρχάνες 1897: οικονομία και οικονομική διαχείριση ή η αθέατη πλευρά του Αγώνα.

12. Αντώνης Σανουδάκης, δ/κτορας Παν/μίου-συγγραφέας: Α. Εβανς και η Κρητική Επανάσταση του 1897.

13. Αθανασία Ψαρουλάκη, φιλόλογος, γραμματέας της Ε.Φ.Ν.Η.: Η ύδρευση του Ηρακλείου (1897) και τα στρατεύματα της διεθνούς προστασίας.

Στο τέλος του ολοήμερου συνεδρίου ο Δήμαρχος Αρχανών κ. Σταύρος Αρναουτάκης παρέδωσε ειδικό μετάλλιο του Δήμου Αρχανών σε όλους τους ομιλητές και τους ευχαρίστησε για τη συμβολή τους στην πολύ αξιολογή παρουσίαση του θέματος.

Την επομένη 11 Αυγούστου, ύστερ' από τη Συνοδική Θεία Λειτουργία, δοξολογία, επιμνημόσυνη δέηση, Προσφώνηση του Δημάρχου και ομιλία από τον Αρχιμανδρίτη Ανδρέα Νανάκη, ακολούθησαν τ' αποκαλυπτήρια προτομών του Αφθονίου Ντρετάκη και Ιωάννη Νταφώτη.

Με μεγάλη μου έκπληξη, και όχι μόνο, διάβασα στο φύλλο Μαρτίου 1997 της εφημερίδας "ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ" περίεργο δημοσίευμα σχετικό με το συγγενολόι του θείου μου Γιάννη Κονδυλάκη- "ΔΙΑΒΑΘΗ".

Το δημοσίευμα αυτό καταχωρημένο σε μια γωνία της 2ης σελίδας της εφημερίδας, ανώνυμο, άκαιρο κι άσκοπο, προσπαθεί να οριοθετήσει το συγγενολόι του Κονδυλάκη, αναγορεύει συγγενείς και διαγράφει άλλους κατά τρόπον μη ευπρεπή και λησμονεί ότι τους συγγενείς τους κληρονομούμε και δεν τους δημιουργούμε με δημοσιεύματα, πληρεξούσια και εξουσιοδοτήσεις.

Στο δημοσίευμα αυτό δεν απάντησα έγκαιρα, γιατί για πολύ καιρό απουσίασα στο εξωτερικό (Βρυξέλλες και Φλωρεντία) κοντά στα παιδιά

μου.

Σήμερα, με την παρούσα μου επιστολή, σεβόμενος τη μνήμη των νεκρών, δεν θα ταραξώ τη γαλήνη τους, πολύ δε περισσότερο δεν θα επιχειρήσω βιογραφία του Γιάννη Κονδυλάκη, η οποία έχει καταγραφεί από πλείστους όσους ικανούς και άριστους χειριστές του λόγου, αλλά θα προσπαθήσω να παρουσιάσω συμπληρωματικά κάποια βιογραφικά στοιχεία αντλούμενα από το έργο του, από αφηγήσεις, του πατέρα μου και αδελφού του, καθώς επίσης και από αφηγήσεις του Κοκολαντώνη, ανεψιού κι εκείνου, αγαπημένου, του Διαβάτη, του οποίου η θυγατέρα Ειρήνη είναι σύζυγός μου.

Ο γνωστός σε όλους συγγραφέας Γιάννης Κονδυλάκης, ο Διαβάτης στις στήλες των εφημερίδων "ο Κυρ Γιάννης"

στη γενέτειρά του, ο "θείος" για τους μικρούς και μεγάλους συγγενείς, γεννήθηκε στη Βιάννο και αναπαύεται σήμερα στο παλαιό κοιμητήρι του Αγίου Κων/νου στον τάφο των Κοκολάκηδων.

Ο Κονδυλάκης αγάπησε τη γενέτειρά του. Ανάμεσα στους σεμνούς ανθρώπους της ξεχώρισε κι ανέδειξε τους ήρωες των έργων του, απαθανάτισε τις τόσες φυσικές καλλονές της με άφραστο κάλλους φραστική γνώση της, την κατέκτησε κι ως την "Κρητική Ελβετία" και κατέγραψε, στα έργα που μας άφησε, τον έμψυχο πατριωτισμό του Κρητικού λαού, τις χαρές, τις λύπες και τα βάσανα της αγροτικής ζωής.

Γράφει ο Κονδυλάκης στο έργο του ο "Πατούχας" για τη Βιάννο, την "Κρητική Ελβετία", όπως την ένοιθε και την έβλεπε... «... Από της θέσεως εκείνης ο Μουριδής ηδύνατο να περιλάβη δι' ενός βλέμματος ολόκληρον το χωριό, το οποίον εκειθεν αρχόμενον και απλούμενον εις το επίπεδον της αγοράς εξετεινέτο έπειτα αμφιθεατρικώς επί των κλιτύων του βουνού ευρύ και φαιδρόν, ως γελαστόν πρόσωπον, εν μέσω πλαισίου εξ ελαιώνων και δασών καταρρύτων... Και σε άλλο σημείο συνεχίζει «...Από την κοιλάδα και από το χωριό, από όλον εκείνον τον περίκλειστον χώρον ανεδίετο εις την φωτοπλημμύραν του ηλίου και εις την αρμονίαν του βόμβου των υδάτων και των εντόμων μία χαρά ζωής, με τον θόρυβον των ανθρώπων συνδιαλεγόμενων από δώματος εις δώμα, με τας φωνάς των γυναικών αιτίνες εκάλουν τα τέκνα των από τα ύψη του χωριού, με τα άσματα, με τους μυκηθμούς των βόων, με τους συριγμούς των κοσσύφων και των ηηδόνων το κελάδημα...».

Ο Κονδυλάκης, πιστεύω, ανήκει στη Βιάννο που τον γέννησε και η Βιάννος ανήκει στον Κονδυλάκη. Όλοι μας είμαστε συγγενείς του και κληρονόμοι της δόξης και της πνευματικής και λογοτεχνικής του αναγνώρισης.

Ας μην αναζητούνται λοιπόν άλλοι αποκλειστικοί συγγενείς του κι ας αποφεύγονται λόγω περιττά και άκαιρες ενέργειες που μπορούν να ταραξούν τη γαλήνη του θανάτου του...

Η γέννηση του Γιάννη Κονδυλάκη, ο ερχομός του στη ζωή μοιάζει με παραμύθι, αληθινό παραμύθι, πραγματικό ή τα που δίδεται και με μύθο ή και μύθος που αποτελεί πραγματικότητα, πάθος και ζωή.

Πολλές φορές άκουσα από τον πεθερό μου, τον αιεμίωστο Κοκολαντώνη, το μύθο αυτό που κράτησα ζωντανό στη μνήμη μου.

Έτσι λοιπόν, κατά το μύθο -πραγματικότητα, στα πικρά και μαύρα χρόνια της τουρκικής θρηνώδικης κατοχής, ζούσε στη Βιάννο πανέμορφη κόρη με το όνομα ΕΡΓΙΝΗ της οικογένειας Γουρνεζιάκη. Η οικογένεια της Εργίνης, οικονομικά εύρωστη με πολλά αμπελοχώραφα και κοπάδια από αιγοπρόβατα στα βοσκοτόπια της Δίκτης, αποτελούσε σοβαρό παράγοντα στην τότε ζωή των χριστιανών του χωριού και διατηρούσε δεσμούς με τους "χαϊνδες", τους μαχητές του απελευθερωτικού αγώνα του Κρητικού Λαού.

Ο Τούρκος αγάς, πάντα κατά την ιστορία του Κοκολαντώνη, ο κυρίαρχος της Βιάννου εκείνη την εποχή σε δικαιοκτικό και οικονομικό επίπεδο, θέλησε να κλέψει την όμορφη Κρητικοπούλα και να στολίσει με αυτήν το χαρμάκι του. Έτσι, μια καλοκαιριμική νύχτα επέδραμε με ενόπλιους

υποκτακτικούς του στο σπίτι της Εργίνης, όμως εκείνη με αξιοθαύμαστη τόλμη κατόρθωσε να διαφύγει κάτω από πυροβολισμούς και κραυγές, για να βρει καταφύγιο και προστασία κοντά στα αδέρφια της στα βουνά της Δίκτης.

Η παραπάνω ενέργεια του Τούρκου αγά ενέβαλε σε μεγάλη ανησυχία την οικογένεια της Εργίνης, που αποφάσισε ως πρώτο μέτρο προστασίας να την απομακρύνει από το χωριό πέρα στα Λασιθιώτικα και στη συνέχεια να την παντρεύσει, γιατί ήταν γνωστό πως οι Τούρκοι έπαιρναν μόνο κοπέλες στο χαρέμι τους.

Κάποια μέρα τ' αδέρφια της Εργίνης πηγαινόπαινε στα Λασιθιώτικα ανταμώνσαν ένα παλληκαρόπουλο ν' ασχολείται με γεωργικές δουλειές.

- Γεια σου παλληκάρη μας! Χαιρετούν οι περαστικοί.

- Γεια σας πατριώτες. Οι περαστικοί ερωτούν και πάλι.

- Χριστιανός είσαι, μωρέ, ή Τούρκος;

- Χριστιανός είμαι μαθές, Μανώλη Κοκολάκης είναι τ' όνομά μου.

- Κι είσαι, παλληκάρη μας, παντρεμένος;

- Όχι, απάντησε το παλληκάρη και συνέχισε. Πώς να παντρευτώ, που είμαι φτωχός κι ορφανός, έχω χήρα μάνα κι ελεύθερη μικρή αδελφή.

- Και θέλεις, μωρέ παιδί, να σε παντρεύωμε να σε κάνωμε γαμπρό μας και πλουσιό;

Τσαγκάτηδες μας λένε.

Αμήχανο στάθηκε προς στιγμή το παλληκάρη. Ανέλπιστη, θεική η πρόταση. Έσκυψε το κεφάλι.

- Στους ορισμούς σας, καπετάνιοι μου, ψιθύρισε. Ας γίνει το θέλημα του θεού και το δικό σας.

Ο γάμος του Μανώλη και της Εργίνης έγινε στο Λασιθί και το νέο ζευγάρι εγκαταστάθηκε στη Βιάννο. Ο Τούρκος αγάς κάθισε στ' αυγά του.

Σιγά σιγά ο γιαντισαρισμός άρχισε να φθίνει κι όποιος ήθελε να κάνει το γιαντίσαρο έτρωγε ξυλιές.

Λεβέντης και δουλευτής ο γαμπρός, άζια και προκομμένη η νύφη. Γρήγορα πρόκοψε το νέο ζευγάρι, ριζωσε κι αυγάτισε. Κάλεσε τη χήρα μάνα και τη μικρή αδελφή, τη Δέσποινα, κοντά του για να την παντρεύσει αργότερα, μ' ένα νέο, προκομμένο και δουλευτή, το Στέφανο Παπαγιαννάκη, που κι αυτός με τη σειρά του θεμελιώσε την αξιόλογο οικογένεια των Παπαγιαννάκηδων της Βιάννου.

Η φαμίλια του Μανώλη και της Εργίνης Κοκολάκη, ζευγάρι προκομμένο κι άξιο, ριζωσε στη Βιάννο. Απέκτησε σπία και αμπελοχώραφα. Γέμισε παιδιά το σπίτι τους, που αργότερα έγιναν μαχητές στους εθνικούς αγώνες που πολέμησαν την Τουρκία και κατά τον τρόπο τους και τις δυνάμεις τους πρόσφεραν στην πολιτιστική και κοινωνική ζωή.

Αξίζει, πιστεύω, να καταγραφω τα παιδιά του ζευγαριού με τη σειρά που ήρθαν στη ζωή:

Πρώτος ήρθε ο Γιώργης, ύστερα ο Γιάννης, ακολούθησε ο Στέργιος που έγινε και δήμαρχος, ο Κωστής ο Αμερικάνος κι ο καλοκάγαθος Δημήτριος. Η Μαριγώ η στιχοπλόκος, η Καντίκη η ριμαδόρος και τελευταίος ο Κοκολαντώνης, ο πεθερός μου, που είχε την εύνοια του Κονδυλάκη, έζησε μαζί του στην Αθήνα για πολλά χρόνια και τον συνόδεψε στο στερνό ταξίδι του στο Διάννο, όπως

Συνέχεια στη σελ. 4

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΝΔΥΛΑΚΗΣ

Του ΣΤΕΦΑΝΟΥ Δ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΑΚΗ

Η βιογραφία του έχει γραφεί πολλές φορές από πολλούς Έλληνες διανοούμενους. Αξίζει τον κόπο όμως να δούμε τι λένε και οι Ξένοι, και μάλιστα ο γάλλος καθηγητής OCTAVE MERLIER, ο οποίος, στη γαλλική μετάφρασή του των έργων του Ι.Κ. «ΚΑΚΟ ΣΥΝΑΠΑΝΤΗΜΑ» και «ΕΠΙΚΗΔΕΙΟΣ», προτάσσει τη βιογραφία του που παραθέτουμε σε ελεύθερη μετάφραση:

Γεννήθηκε στη Βιάννο Κρήτης το 1861 (ή το 1862), πέθανε στο Ηράκλειο Κρήτης την 25η Ιουλίου 1920.

Ο παππούς του πήρε μέρος στον πόλεμο ανεξαρτησίας του 1821. Ο πατέρας και οι συγγενείς του πολέμησαν ενάντια στην τουρκική κατοχή της Κρήτης το 1866. Ο Ι.Κ., πέντε ετών τότε, μεταφέρθηκε στον Πειραιά, για να μη γίνει θύμα των αναπόφευκτων αντεκδικήσεων. Επαναφέρθηκε στην Κρήτη το 1869. Κάνει τις πρώτες σπουδές του και έπειτα τις γυμνασιακές στην Κρήτη και τέλος στην Αθήνα. Το 1877- 16 ετών- εγκαταλείπει το λύκειο, για να πάει να πολεμήσει στη μεγαλόνησο, την πατρίδα του, που τότε θα αποκτήσει μια μισοαυτονομία. Πολύ φτωχός, δέχτηκε μια μικρή θέση βοηθού γραμματέα στα Χανιά, έπειτα στο Μεραμπέλλο και στη Σητεία (1879-1881). Ξαναγυρίζει στην Αθήνα το 1883, για να συνεχίσει τις σπουδές του στο λύκειο-ήταν τότε 25 ετών-.

Ήταν τότε η ηρωική εποχή, που το πάθος των νέων για τη γνώση τους έκανε αδιάφορους στην ηλικία τους για τον περιορισμό τους σε σχολεία, αλλά ακόμη και για απόκτηση διπλωμάτων- πίστη σε μόρφωση αφιλοκερδή. Μαθαίνουν, αλλά και γράφουν. Το πρώτο βιβλίο του Κονδυλάκη είναι μια συλλογή κρητικών διηγημάτων.

Εγγράφεται στο Πανεπιστήμιο, αλλά η νοσταλγία τον ξαναφέρει στην Κρήτη. Διορίζεται δάσκαλος αλλά προτίμη τη δημοσιογραφία. Τα πατριωτικά του άρθρα έχουν ως συνέπεια να καταφύγει πάλι στην Αθήνα (1889). Θα μείνει εκεί 25 χρόνια στο ίδιο σπίτι, στο ίδιο μοναδικό διαμέρισμα, έως το 1916. Γράφει στις εφημερίδες της πρωτεύουσας. Όλος ο κόσμος διαβάζει τα χρονογραφήματα και τα διηγήματά του. Άρρωστος από το 1914, αποφασίζει το 1918 να ξαναγυρίσει στην Κρήτη. Κάνει ένα ολιγόημερο ταξίδι στην Αλεξάνδρεια, για να γράψει ένα ρομάντζο αναφερόμενο στην εποχή των Πτολεμαίων. Επανέρχεται στην Κρήτη όπου με προσβολή ημιπληγίας πεθαίνει το 1920.

Τα έργα που τον έκαναν διάσημο είναι, περισσότερο από τους «Αθλίους των Αθηνών» (1895), οι νουβέλες του (1884), «Όταν ήμουν Δάσκαλος» (1916), «Ο Πατούχας» (1916). Γράφει σε ελληνική λόγια (Savant) αλλά μια ελληνική καλά σταθμισμένη και διακοσμημένη με διαλόγους της κρητικής διαλέκτου. Όπως θα δούμε στα δύο διηγήματα που γράφουμε, ο Κονδυλάκης, ο δεινός κρητικός ακροβολιστής, αναπολεί τη αναμνήσεις του από το νησί με χιούμορ και ειρωνεία. Στη διήγησή του προσθέτει την εύθυμη χάρη, με την οποία συγκαλύπτει την απαισιοδοξία (πεισιμισμό) από τα καθημερινά γεγονότα της εποχής. Θα μπορούσε να τον πει κανένας άγριο, πανούργο που του αρέσει να φιλονικεί, μα ήταν ο πιο εύκολος, ο πιο απλοϊκός, ο καλύτερος των ανθρώπων.

Αυτά γράφει ο OCTAVE MERLIER και για την ελεύθερη μετάφραση, Στ. Παπαγιαννάκης.

Υ.Γ. Σημείωμα μεταφραστή από προσωπική του εμπειρία: Τις μέρες παραμονής του Ι.Κ. στη Βιάννο το 1920 όλοι συγγενείς συνηθίζονταν ποιος θα περιποιηθεί καλύτερα «το θείο, τον Κυρ Γιάννη από την Αθήνα». Τότε βάφτισε ως νονός και τον ανεψιό του (γιο του αδελφού του Χαραλάμπου) ΠΕΤΡΟ ΚΟΝΔΥΛΑΚΗ, ο οποίος ζει σήμερα στην Αθήνα, ανώτερος αξ/κός του Ε.Σ. ε.α. Σύζυγός του είναι η ΕΙΡΗΝΗ, κόρη του ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΚΟΚΟΛΑΚΗ, πολυαγαπημένου ανεψιού του Ι. ΚΟΝΔΥΛΑΚΗ.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΝΙΚ. ΡΑΠΤΑΚΗΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΟΣ
ΤΡΑΥΜΑΤΙΟΛΟΓΟΣ

ΠΑΙΔΟΟΡΘΟΠΕΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ
ΝΟΣΗΜΑΤΑ ΜΕΤΑΒΟΛΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΟΣΤΩΝ (ΟΣΤΕΟΠΟΡΩΣΗ)
ΕΙΔΙΚΕΥΘΕΙΣ ΣΤΑ ΝΟΣ. ΕΥΓΕΛΙΣΜΟΣ- ΚΑΤ- ΠΑΙΔΩΝ «ΑΓ. ΣΟΦΙΑ»

ΧΑΤΖΗΔΑΚΗ 23 & ΜΟΑΤΣΟΥ ΡΕΘΥΜΝΟ

ΔΕΧΕΤΑΙ: ΠΡΩΙΝΑ : ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ ΔΕΥΤ. - ΣΑΒ. 08.30 π.μ.- 1μ.μ.
ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΑ 6-8μ.μ. ΠΛΗΝ ΤΕΤΑΡΤΗΣ & ΣΑΒΒΑΤΟΥ

ΤΗΛ. /FAX 0831-5301 ΚΙΝ. 094 610625 ΟΙΚΙΑ 0831- 71123

ΚΑΤΟΧΙΚΕΣ ΚΑΤΩΒΙΑΝΝΙΤΙΚΕΣ ΘΥΜΗΣΕΙΣ

Συνέχεια από τη σελ. 1

τέλειες τότε (είναι όμως και τώρα υγιεινή). Για απογευματινό τα φουρνιστά χαρούπια ή τα σύκα παστέλια ή τα καρυδαμύγδαλα με τα κιοφτέρια της γιαγιάς.

Χρήματα ελάχιστα κυκλοφορούσαν. Οι συναλλαγές γίνονταν με είδος.

Απορρυπαντικά δεν υπήρχαν. Σαπούνι φτιάχνανε οι νοικοκυρές με τις φέτσες και τα ρούχα τα 'πλυναν στον ποταμό με τον κόπανο και την αθόμπουγάδα (βοηθούσαν και τα παιδιά).

Όσοι δεν μπορούσαν να 'ναι γεωργοί πουλούσαν στα γυροχώρια τη γυναίκα προίκα (σεντόνια, μαξιλάρια, τραπέζοματιλα κ.ά.), για να πάρουν λάδι, καρπό, μαγεροψήματα, τυρί, για να επιβιώσει η οικογένεια.

Οι απόστρατοι αξ/κοί, όσους δεν πήραν στο μέτωπο, ήταν υποχρεωμένοι κάθε 15 μέρες να δίνουν το «παρών» στον Πύργο (γερμανικό φυλάκιο σε ύψωμα κοντά στο Χόνδρο). Υποψιάζονταν οι Γερμανοί μήπως οργανώσουν αντάρτικο. Τους είχαν σε παρακολούθηση και ήταν τρεις (απ' όσους θυμάμαι) στο χωριό. Ο Νικόλαος Βαβουρανάκης, ο Γεώργιος Βαβουρανάκης κι ο Μανός (ο πατέρας μου), μακαρίτες και οι τρεις. Αυτοί ήταν ο στόχος ιδιαίτερα στις εκάστοτε συλλήψεις στην εκκλησία του χωριού (Αί-Γιώργη). Όσοι προλάβαιναν, έτρεχαν να κρυφτούν στην εξοχή, στα μεσοπίθαρα, στον αχεριώνα για να μην τους βρουν. Φοβούνταν την εξορία ή την εκτέλεση.

Θυμάμαι λοιπόν ένα χαρακτηριστικό οικογενειακό μου περιστατικό την παραμονή του Τιμίου Σταυρού του '43. Τις επόμενες μέρες κάψανε οι Γερμανοί "τα μέσα χωριά", όπως λέγαμε οι Κατωβιαννίτες. Έκαναν συγκέντρωση στον Αί-Γιώργη. Ο μακαρίτης ο πατέρας μου, για ν' αποφυγή τη σύλληψη (ζόρικα τα πράγματα), κρύφτηκε μέσα στ' άχυρα στον αχεριώνα κι ανιένπνε από σκαλοθυρίδα. Ένα Γερμανάρις αγριεθυμικός κοντοφτάνει στην αυλή του σπιτιού. Απ' την αγριοφωνάρα του η μάνα μου πετάγεται έξω. Ο Γερμανάρις της προτείνει το περίστροφο να αποκαλύψει πού κρύβεται ο άνδρας της. Η μητέρα ψύχραιμα αρνείται. Εκείνος ψάχνει παντού. Φτάνει και μέχρι τον αχεριώνα κι ανάβει ένα σπίρτο. Δε βρίσκει τίποτα. Ευτυχώς το έσβησε το σπίρτο και δεν το πέταξε στ' άχυρα. Επανέρχεται στην αυλή κι επιμένει ο Γερμανάρις με το περίστροφο στο χέρι στο στήθος της μητέρας μου. Εκείνη προσπαθεί να τον πείσει ότι ο άνδρας της είναι "φιτσίας" (αξ/κός) και πηγαίνει στο Ηράκλειο για δράχμες, δηλ. να

πάρει τη σύνταξη. Τίποτα ο Γερμανάρις. Ψύχραιμα και πάλι η μάνα μου μας αγκαλιάζει και λέει του "καπούτ", δηλ. αφού δε λυπάσαι τα παιδιά μου σκότωσέ με. Αμήχανος στέκει και μας παρατηρεί. Η μητέρα του φέρνει μια φωτογραφία, για να πεισθεί ότι ο πατέρας ήταν πράγματι αξ/κός. Το περίστροφο πάλι στο στήθος με το χέρι τεντωμένο κι εμείς να πηδούμε να φτάσουμε το χέρι μήπως και το κατεβάσουμε.

Η μάνα (που ήταν παπαδοπούλα) προσεύχεται στον Τίμιο Σταυρό το Δεμαθινό (αυτόν ήξερε) και κάνει τασίματα, πότε φανερά, πότε από μέσα της. Ξαφνικά γίνεται η μεταστροφή του Γερμανού στρατιώτη. Βάζει το περίστροφο στη θήκη. Δίνει πίσω τη φωτογραφία στη μάνα μου και βγάζει απ' την τσέπη του χιτώνιου του μια δική του φωτογραφία με τη γυναίκα του και τα δυο του αγόρια. Τους είχε αφήσει στην Αυστρία. Ήταν Αυστριακός και δεν ήθελε ούτε τον πόλεμο ούτε τον Χίτλερ. Έτσι γλυτώσαμε. Οι περισσότεροι Αυστριακοί έλεγαν τον Χίτλερ σκατά, αλλά ποιος πίστευε ότι λέγανε αλήθεια.

Ακόμη θυμάμαι ότι σε μια από τις τρομερές αυτές συλλήψεις, για ν' αποφυγή την τλαιπωρία, η Μαρία της Καμπανίνας προφασίστηκε την κουλή, την ανάπηρη. Παραμόρφωνε τ'όνα της χέρι τόσο επιτυχημένα που κατάφεραν να ξεγελά τους αφελείς κατακτητές Ιταλούς.

Στους βομβαρδισμούς πάλι, όταν τα μαύρα σιδερένια πουλιά, τα "εκκωφαντικά" στούκας περνούσαν δαιμονισμένα πάνω απ' το χωριό, χαμηλά χαμηλά, τρέχαμε κατατρομαγμένοι γρήγορα να κρυφτούμε στην ποταμιά, κάτω απ' τις καρυδιές και τα πλατάνια, στην πέρδικα, στη Λασκαρίτα, στα κάτω περβόλια. Κάνανε μερικές ξωμονές καλοκαιριάτικα χωμένοι στο ποταμού τις φυλλωσιές, δίπλα στις ολοκάθαρες πηγές που ανάβλυζαν τότες στις όχθες του. Ο πιο επιδέξιο γύρευαν καβρούς. Τροφή κι αυτή τότε.

Και το λαμπάδισμα στις 14-9-43 στα «μέσα καμμένα χωριά» δεν θα σβήσει ποτέ απ' τα μάτια μου, καθώς τ' αντικρίζω απ' την Κάτω Βιάννο. Καθώς οι πυκνοί κατάμαυροι καινοί έβγαιναν μεσούρανα για να κάψουν και την καρδιά μας και τα σωθικά μας να μαυρίσουν. Φύγανε οι σκύλοι. Λευτερωθήκαμε. Πριν μερικά χρόνια δεν ξεχασε το τάσιμο η μάνα μου. Μου τ'όδωσε και το πηγά ανήμερα του Τιμίου Σταυρού στο Δεμάτι, στο χωριό της καλής της πεθεράς.

Πώς να ξεχαστούν όλα αυτά που μας ανάθρεψαν!

Μοίρες 9-9-97

Ο ΚΟΝΔΥΛΑΚΗΣ ΚΑΙ Η ΒΙΑΝΝΟΣ

Συνέχεια από τη σελ. 3

καταφάνεται και στις τελευταίες του ανταποκρίσεις που έχουν εκδοθεί με τον τίτλο "Τα εκ Βιάννου".

Ο Μανώλης και η Εργίνη έζησαν για πολλά χρόνια... Η γιαγιά Εργίνη έζησε 113 χρόνια και καμάρωνε εγγόνια και η μητέρα Ελλάδα...

Η εγκατάσταση της οικογένειας του Μανώλη Κονδυλάκη στη Βιάννο συνοδεύτηκε από δύο σημαντικά γεγονότα. Το ένα ήταν ο αρραβώνας της χήρας μάνας του με το Δημήτριο Κονδυλάκη, ωραίο και πολυπράγμονα νέο της εποχής εκείνης, γόνου της μεγάλης οικογένειας του Ιωάννη Χατζή Κοντούλα, που, άγνωστο για ποιο λόγο, δεν ολοκληρώθηκε σε γάμο.

Το δεύτερο γεγονός πιο σημαντικό ακόμη στάθηκε η γέννηση του Ιωάννη Κονδυλάκη, λήγοντος του έτους 1862, που με το πέρασμα του χρόνου αναδείχτηκε σε σημαντική προσωπικότητα της Ελληνικής Γραμματολογίας. Αναδείχτηκε πατέρας του χρονογραφηματος, το οποίο ανύψωσε σε λογοτεχνικό είδος με το ψευδώνυμο "ΔΙΑΒΑΤΗΣ", με το οποίο και καυτηρίαζε τα ελαττώματα και τις αδυναμίες της εποχής του...

Ο πατέρας του Κονδυλάκη, Δημήτριος, προχώρησε αργότερα σε γάμο από τον οποίο απέκτησε και άλλο γιο, τον Χαράλαμπο Κονδυλάκη τον πατέρα μου, το έτος 1864.

Οι αγαθές σχέσεις του μικρού Κονδυλάκη με την οικογένεια του πατέρα του καταγράφονται στο αυτοβιογραφικό διήγημά του "ΑΛΕΣΤΑ", σε μια εποχή ταραγμένη, γεμάτη φόβους και κινδύνους από την τουρκική θηριωδία και ασυδοσία...

"...Ενθυμούμαι ως όνειρον... Έστεκα ως απολιθωμένος πλησίον της θύρας και έβλεπα τους άνδρας και γυναίκας τρέχοντας υπό την βροχή, απευθύνοντας προς αλλήλους βραχείας ερωτήσεις και παρερχομένους. Ο αδελφός μου Χαράλαμπος, ο οποίος είχε γεννηθεί προ δύο ή τριών μηνών, ως εάν συνηθάνετο και αυτός τον κίνδυνον, εκραύγαζε από του λίκνου του πάση δυναμεί. Μετ' ολίγον εισήλθε τρέχων ο πατήρ μου τεταραγμένος και διάβροχος και κατόπιν δε αυτού, η μητήρ μου έκφρων εκ του τρόμου.

- Παιδιά μου, ανεβόησε με κραυγήν μητρικού δέους, και δρομούσα ήρπασεν εκ του λίκνου τον αδελφόν μου και έπειτα εμέ και μας έσφιγγεν επί του στήθους της μανιδώς, ετοιμή να φύγη, να πάρη τα βουνά διά να μας κρύψη, να μας σώση από τους επερχομένους Τούρκους..."

Η παιδική ηλικία του Κονδυλάκη καθώς και του αδελφού του Χαράλαμπου στάθηκε πολύ δύσκολη. Οι δύο αδελφοί πολύ νωρίς στερήθηκαν την πατρική στοργή και φροντίδα, αφού ο πατέρας τους δολοφονήθηκε από τους Τούρκους.

Κοντά στους μικρούς αδελφούς, καθώς και στη χήρα μητέρα τους, στάθηκαν οι διαμένοντες στα Χανιά αδελφοί του πατέρα τους Πέτρος και Χρήστος Κονδυλάκης, οι οποίοι τους περιέβαλαν με αγάπη και στοργή, τους εξασφάλισαν τροφή, στέγη και την ισχύουσα την εποχή εκείνη παιδεία.

Στα Χανιά ο Κονδυλάκης έζησε για πολλά χρόνια ως δάσκαλος και Γραμματέας του Εφετείου Χανίων, ως δημοσιογράφος της εφημερίδας "ΝΕΑ ΕΠΙΟΧΗ", ως πολεμικός αντα-

ποκριτής αθηναϊκών εφημερίδων. Άλλοτε πάλι έθετε παράποδα τη γραφίδα του, έβαζε στη μέση τα φισεκλίκια και στον ώμο τη λαζαρίνα ή τον σισανέ κι ακολουθούσε τους επαναστάτες μαχητές που πολεμούσαν για τη λευτεριά της Κρήτης και την Ένωση της με τη μητέρα Ελλάδα.

Για τη δράση του αυτή την πατριωτική και για τα φλογερά του άρθρα υπέρ του Κρητικού αγώνα καταδικάστηκε από του Τούρκους και αναγκάστηκε να εγκατασταθεί στην Αθήνα για ασφάλειά του.

Από εδω, από τα Χανιά, ο Κονδυλάκης διατύπωσε τις νεωτερικότητες για την εκπαίδευση σκέψεις και αντιλήψεις του. Εδώ ζωντάνεψε τον ζηλότυπο δάσκαλο, το σχολάρχη, τον κυνηγό, τη Φωτεινή το κατωμερίτικο πουλί στο "Όταν ήμουν Δάσκαλος", το γέρο Καμαριανό στον "Επικήδειο", τον Γενή Μανώλη και άλλους ήρωες στην "Πρώτη Αγάπη" και άλλα διηγήματά του...

Ο Γιάννης Κονδυλάκης πέθανε στο Δημοτικό Νοσοκομείο Ηρακλείου την 25η Ιουλίου 1920, χτυπημένος από την επάρατη νόσο. Η ειδηση του θανάτου του συγκλόνισε τον κόσμο των γραμμάτων στην Αθήνα και την Κρήτη. Την επομένη του θανάτου η εφημερίδα των Χανίων "ΝΕΑ ΕΡΕΥΝΑ", της οποίας διετέλεσε συντάκτης, νεκρολόγησε τον συγγραφέα του "ΠΑΤΟΥΧΑ".

Λίγους μήνες πριν ο Κονδυλάκης είχε έρθει στη Βιάννο, για ν' αποχαιρετήσει τον τόπο που γεννήθηκε, όπως έλεγε ο ίδιος, συνοδευόμενος από τον αγαπημένο του ανεψιό, τον Κονδυλάκη, νεαρό τότε έφεδρο ανθ/γό.

Το ταξίδι του αυτό κούρασε αφάνταστα τον άρρωστο οργανισμό του. Στη γενεαλογία του Βιάννο ο Κονδυλάκης έγινε δεκτός με μεγάλο ενθουσιασμό και συγκίνηση. Τα καλωσορίσματα έδιναν και έπαιρναν. Αγνοί χωρικοί του έσφιγγαν το χέρι, τον έπαιρναν στην αγκαλιά τους, νιώθανε περήφανοι. Η αναγνώριση του έργου του, της φήμης του νιώθανε να τους εγγίζει.

Οι μέρες στάθηκαν γεμάτες συγκίνηση. Περπάτησε τα στενά σοκάκια και τα καλντερίμια του χωριού. Χαιρετά κι αποχαιρετά. Οι ήρωές του τον συντροφεύουν. Γιγάντανε αδάματος ο Μανωλιός, «ο Πατούχας», φρόνιμος ο Σαϊτονικόλης, ψεγαδιάστρα η Σπυριδολενία, ερωτιάρα η χήρα η Ζερβούδαινα. Είναι όλοι μαζί του, η σεμνή Πηγή, η Μαργή με το κρινολινό της. Η Βαγγελιώ, πριν πέσει από του «Δερβίση» του χαράκι, τον καλωσορίζει κι αυτή. Να και ο Κερκέζος και ο Νεωτεριστής ο Τουρκοφάγος κι ο Μουδερής... είναι όλοι μαζί του.

Από δω, από τη Βιάννο που ξεκίνησε τη ζωή του, στέλνει τις τελευταίες ανταποκρίσεις του στη «Νέα εφημερίδα» Ηρακλείου αλλά και σε εφημερίδες των Αθηνών, που έχουν κυκλοφορήσει με τον τίτλο "ΤΑ ΕΚ ΒΙΑΝΝΟΥ".

Ύστερα από λίγες μέρες καταφανέστατα άρρωστος κι αδύναμος αναχώρησε για το Ηράκλειο, στο Δημοτικό Νοσοκομείο, όπου σαν σήμερα, την 25η Ιουλίου 1920, πριν από 77 χρόνια, άφησε την τελευταία του πνοή. Κοιμήθηκε στην πατρίδα του, την Κρήτη, στην οποία αφιέρωσε τον εαυτό του.

Αθήνα 25.7.1997

Σημ. των Β.Ν. Η ανωνυμία του κειμένου αυτού οφείλεται σε τυπογραφική αβλεψία που διορθώθηκε στο επόμενο φύλλο της εφημερίδας.

164 ΕΚΑΤ. ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ

Το ποσό των 164.678.000 δρχ. κατένειμε σε συνεδρίασή του στις 16 Σεπτεμβρίου το Νομαρχιακό Συμβούλιο Ηρακλείου για τις λειτουργικές ανάγκες των σχολείων του νομού στους οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Απ' αυτά θα δοθούν στα σχολεία της επαρχίας : Αμυρών 700.000, Άνω Βιάννου 1.550.000 και Χόνδρου 300.000.

ΑΓΩΝΕΣ ΤΡΙΑΘΛΟΥ ΣΤΗΝ ΨΑΡΗ ΦΟΡΑΔΑ

Αφιερωμένο στη μνήμη των εκτελεσθέντων κατά τη Γερμανοϊταλική κατοχή κατοίκων της Επαρχίας Βιάννου πραγματοποιήθηκε το 2ο Παγκρήτιο τρίαθλο. Οι αγώνες δρόμου, κολύμβησης και ποδηλασίας έγιναν στις 13 Σεπτεμβρίου στην Ψαρή Φοράδα με μεγάλη επιτυχία.

ΣΤΙΣ ΒΡΑΒΕΥΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΟΛΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΣΥΚΟΛΟΓΟΥ

Στην αναφορά του προηγούμενου φύλλου των Β.Ν. για τη βράβευση, από τον Πολιτιστικό Σύλλογο Συκολόγου, των παιδιών που πέτυχαν στα Α.Ε.Ι. το σχολικό έτος 1996-1997, από ελληπή ενημέρωση δεν αναφέρθηκαν τα ονόματα των Γιούλη Γ. Γιανναδάκη και Δημήτρη Εμμ. Γελασάκη.

ΝΑ ΠΑΙΡΝΟΥΝ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ ΤΑ ΚΡΗΤΙΚΑ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΑ

Αυτό ζητά μ' ερώτησή του προς τους υπουργούς Οικονομικών και Γεωργίας ο βουλευτής Ηρακλείου Δημήτρης Σαρρής, με την κατάταξη του πετρελαίου θέρμανσης των θερμοκηπίων στην κατηγορία του βιομηχανικού πετρελαίου ή τουλάχιστο στην κατηγορία του πετρελαίου θέρμανσης. Θα μειωθεί έτσι το κόστος των αγροτικών προϊόντων που πολύ επιβαρύνονται, ιδιαίτερα με τα μεταφορικά στις αγορές του εξωτερικού.

ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΣΤΑΣΙΑΚΩΝ

Την επαναχορήγηση των συντάξεων στους αγωνιστές της Εθνικής Αντίστασης ζήτησαν με επερώτησή τους στον υπουργό Οικονομικών οι βουλευτές Ηρακλείου κ. Γιάννης Κουράκης και Μανόλης Στρατάκης. Στην απάντησή του ο υφυπουργός οικονομικών κ. Ν. Χριστοδουλάκης αναφέρει ότι:

Με τις διατάξεις του άρθ. 6 του Ν. 2320/95 επαναχορηγήθηκαν οι συντάξεις που προβλέπονταν από το άρθ. 27 του Ν. 1813/88 για τους αγωνιστές της Εθνικής Αντίστασης συνταξιούχους του ΟΓΑ, αλλά μόνο στα πρόσωπα στα οποία καταβάλλονταν οι συντάξεις αυτές, καθώς και στα πρόσωπα για τα οποία είχαν εκδοθεί πράξεις ή αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων, έστω κι αν δεν είχε αρχίσει η καταβολή τους, λόγω της διακοπής που μεσολάβησε.

Για όλους τους άλλους διατάχθηκε η επανάκριση των αιτήσεων τους, επισημαίνεται όμως ότι, με ρητή διάταξη του νόμου, όσοι από τους παραπάνω αποκτήσουν την ιδιότητα του αγωνιστή δεν αποκτούν άλλα ευεργετήματα (συνταξιοδοτικά κλπ.) πλην της τιμητικής αυτής ιδιότητας.

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΝΕΩΝ ΑΓΡΟΤΩΝ ΣΤΗΝ ΨΑΡΗ ΦΟΡΑΔΑ

Η Διεύθυνση Αγροτικής Αν/ξωσ Ν.Α. Ηρακλείου οργανώνει σεμινάριο επαγγελματικής κατάρτισης νέων αγροτών στην Ψαρή Φοράδα. Το γενικό θέμα του σεμιναρίου είναι "Μετασυλλεκτικοί χειρισμοί των νωπών οπωροκηπευτικών, και τα επιμέρους θέματα που θα αναπτυχθούν είναι: οι κανόνες ποιότητας, οι ποιοτικοί έλεγχοι, η συντήρηση, η τυποποίηση, η συσκευασία, οι μεταφορές και η οργάνωση των αγορών των κηπευτικών.

Το σεμινάριο αυτό αποτελεί συνέχεια του προηγούμενου, που είχε σχέση με την καλλιεργητική τεχνική των κηπευτικών εκτός εποχής. Μπορούν να το παρακολουθήσουν κατά προτεραιότητα νέοι αγρότες που έχουν ενταχθεί σε διαρθρωτικά προγράμματα του Υπουργείου Γεωργίας. Η διάρκεια του σεμιναρίου είναι 134 εκπαιδευτικές ώρες (29 εργάσιμες μέρες) και θα αρχίσει το πρώτο δεκαήμερο του Οκτωβρίου. Γίνεται με την οικονομική συνδρομή του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου.

ΠΕΤΥΧΑΝ ΣΤΑ Α.Ε.Ι. ΚΑΙ Τ.Ε.Ι.

ΛΥΚΕΙΟ ΒΙΑΝΝΟΥ: Γρηγόριος Ζαχ. Μεταξάκης, Οικονομικών Επιστημών Παν/μίου Θεσ/κης.
Βασίλικη Χρ. Πετράκη, Οργάνωση και Διοίκηση επιχειρήσεων Παν/μίου Θεσ/κης.
Λύκειο Ιεράπετρας: Εμμανουήλ Δημ. Μαθιουδάκης, Σχολή Ικάρων, τμήμα ιπαμένων.
Λύκειο Σητείας: Ιωάννης Στ. Παθιάκης, Ιατρικά Εργαστήρια Τ.Ε.Ι. Αθηνών.
2ο Λύκειο Ηρακλείου: Κατερίνα Ιω. Κόμη, Σχολή Θεάτρου Θεσ/κης.
Σταύρος Χρήστ. Παπαχρήστος, 3ος Ιατρική Σχολή Παν/μίου Κρήτης.

3ο Λύκειο Ηρακλείου: Δημοσθένης Ιωσ. Παπαματθαϊάκης, Ιατρική Θράκης.
Λύκειο Αλικαρνασσού: Πόπη Αλεξαντρινάκη, Οικονομικών Επιστημών Παν/μίου Θεσ/κης.
Πειραματικού Λυκείου Ηρακλείου: Δημήτριος Ι. Ραπτάκης, Ιατρική Πάτρας.
Παγκρήτιο Λύκειο Ηρακλείου: Αγγελική Αιμ. Μυρίλα, Πολυτεχνείο Θεσ/κης.
Λύκειο Αθηνών: Νίκος Αλ. Μοσχάκης, Σχολή Υπολογιστών Παν/μίου Θράκης.
Λύκειο Αθηνών: Κατερίνα Γ. Βασιλάκη, Κτηνιατρική Θεσ/κης.
Λύκειο Αθηνών: Παναγιώτα Εμμ. Δανδουλάκη, Φιλοσοφική Ιωαννίνων.

ΝΕΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ

Ο Εμμανουήλ Ζαχ. Καργιολάκης πήρε το πτυχίο της Γεωπονικής από το Πανεπιστήμιο Φιλιππούπολης Βουλγαρίας.

Από έλλειψη χώρου θα δημοσιευτούν σ' επόμενα φύλλα άρθρα Λευτέρη Μαστρογιωργάκη: «ΒΙΑΝΝΟΣ», Νίκου Χουρδάκη: Ρούσος Κούνδουρος, Μ. Βιάννιος: Βιαννίτικες ρεματιές.

Η ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥ ΛΑΔΙΟΥ

Στις 301 δρχ. θα είναι η προκαταβολή της επιδότησης του ελαιολάδου εσοδείας 1996-1997. Αυτό έκανε γνωστό ο Πρόεδρος της Ελαιουργικής κ. Γιώργος Γιανναδάκης σε συνέντευξη του στις τοπικές εφημερίδες. Η πληρωμή του ποσού αυτού θ' αρχίσει στα τέλη Οκτωβρίου ή αρχές Νοεμβρίου.

ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΣΤΑ Β.Ν. ΚΑΙ ΠΑΛΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Ελένη Γ. Παπαδημητράκη 5.000, Πολύβιος Νοδαράκης 5.000, Ιωάννης Γ. Καργιολάκης 5.000, Κώστας Γ. Βλαχάκης 5.000, Μαρίκα Τσαντηράκη 5.000, Πέτρος Κονδυλάκης 5.000, οικ. Γεωργίου Σφακιανάκη 5.000, Δημήτρης Γ. Παπαμαστοράκης 5.000, Μπάμπης Χουλάκης 5.000.